

Prædiken til juledag: Tegnet

Salmer

99 *Velkommen igen Guds engle små*

104 *Et barn er født i Betlehem*

118 *Julen har englelyd*

114 *Hjerte, løft din glædes vinger*

Nadver: 106 Af højheden oprunden er

115 *Lad det klinge sødt i sky*

Dette er tegnet I får, forkynder englen til hyrderne på marken. Tegnet er barnet, som er svøbt og ligger i en krybbe. Tegnet er Jesusbarnet, i dag født i Davids by, Betlehem. Han er frelseren, Guds søn, født til glæde for hele folket, ja for alle.

Jesu fødsel fejrede vi allerede i aftes med fest, hygge og samvær, med sang og dans, og idag er dagen, juledag, fastsat for mange århundreder siden, som dagen, hvor han er født.

Englen taler om et tegn, som hyrderne skal se. Og barnet er tegnet. Lad os opholde os en stund ved englens tale om, at barnet er et tegn(det græske ord: semeion). Hvad vil det egentlig sige? Hvad skal vi ligge i et tegn? Hvordan skal vi forstå det? Hvad betyder det, at han er et tegn? Hvad er han tegn på?

Et tegn er kendetegnet ved at være tegn på noget, dvs. det betegner noget andet, måske endda noget større og mere end det, som tegnet selv umiddelbart fremtræder som. Tegnet henviser til noget andet og mere end sig selv.

Det særlige ved julenats tegn, barnet svøbt og liggende i en krybbe, er imidlertid, at dette tegn på en og samme gang peger på noget andet og mere, melder nyt i verden om Gud og Guds rige, men samtidig er dette barn i sig selv, som Guds søn, åbenbaringen, det hele.

Jesusbarnet åbenbarer Gud fuldt og helt, er opfyldelsen af alt det, som profeterne har spået. Han er ikke blot et tegn på noget andet og mere, men han er den skinbarlige virkelighed af Gud i kød og blod.

Det er julens gåde og mysteriet ved det tegn, som hyrderne skal finde i Davids by, et barn, svøbt og liggende i en krybbe.

I for sig er der ikke noget enestående ved denne dobbelthed ved tegnet, at det både peger på noget andet og samtidig er noget i sig selv.

I de gammeltestamentlige skrifter hører vi jo om flere pagtstegn, som Gud rækker menneskene. F.eks. sabbatten, den ugentlige helligdag, kaldes i Det gamle Testamente, for et tegn, et tegn som peger og understreger Guds stærke tilknytning til menneskene. Israelitterne skal holde sabbat, holde hviledag ligesom Gud gjorde det i skabelsens første uge (Ex 31,12ff.). Hviledagen er et tegn på og en egentlig konkret manifestation af Guds særlige tilknytning til sit folk. Et tegn, som minder om en orden siden skabelsens morgen, og et tegn, som stadig i dag - i skellene mellem helligdag og hverdag – arbejde og fritid - kan mærke vi menneskers liv i tiden.

Når hyrderne på marken julenat får at vide, at de skal finde et tegn, og at tegnet er et barn, svøbt og liggende i en krybbe, så er det tydeligt, idet de finder barnet, at dette tegn ikke blot peger på en anden og dybere virkelighed, et andet sted i en fjern himmel. Tegnet er her noget særdeles konkret, nærværende og levende, noget, som er til lige nu og her, et lille nyfødt barn, i kød og blod, som lever, ånder og trækker vejret.

Tegnet er, som englen siger det til hyrderne på marken, at "I dag er jer født en frelser i Davids by; han er Kristus Herren. Og dette er tegnet I får: I skal finde et barn, som er svøbt og ligger i en krybbe". I disse engleord til hyrderne på marken er de tre ord, *i dag, frelser og tegnet* lydligt forbundet. Man hører det ikke på dansk, men på græsk, på originalsproget, er der tale om tre markante ord, som begynder med s: "semeron, soter og semeion". Det er næsten som, når komponisten Bach skrev navne frem gennem sin musik. De tre: *tegnet, frelseren* og *i dag* er forbundne ord. Tegnet er, at frelseren er født julenat, og det, som skete dengang, fortsat har bud til – ja rummer en glæde og et håb, som er lige så levende og nærværende *i dag*, som den nat i Betlehem for længe, længe siden.

Et overraskende og underfuldt tegn

Barnet, svøbt og liggende i en krybbe, er et tegn, et såre enkelt og simpelt tegn.

Alt det, vi tegner til i vores billede af julens scene, nævnes jo faktisk ikke hos evangelisten Lukas. Vi hører hos ham hverken om stalden, oksen eller æslet. Vi hører ikke andet om det tegn, som hyrderne skal finde, at det er et barn, som er svøbt og lagt i en krybbe.

Hvorvidt det nu dengang var skik at svøbe barnet ind eller ej, er egentlig sagen uvedkommende, men i det svøbte barn får vi fra evangeliets begyndelse et klart billede af, hvordan dette Guds barn som svøbt er afhængig af andre menneskers omsorg, og hvordan Guds søn fra begyndelsen er viklet ind i alle jordiske forhold,

og lever her som hvert et andet menneske forbundet med, afhængig af og udleveret til andre.

Og når vi om det samme barn hører, at det er lagt i en krybbe, så bliver det netop understreget, hvor dybe rødder Gud har slået i jorden. Ikke nok med, at Guds søn bliver født på jord julenat, men han bliver også fra den første nat lagt ned i verdens trug.

Om end oksen og æslet altid tegnes med fredsommelige ansigter, gumlende, venlige og nysgerrige, og krybben oftest er afbildet som fyldt med varm og gylden hø, angiver barnet i krybben, i dette spisetrug, hvordan Guds søn er født i verden, ind i den verden, som er vores, og hvor tiden uundgåelig æder sine børn.

Som et tegn fortæller barnet født julenat, svøbt og lagt i en krybbe, således i al sin enkelthed uendeligt meget om Gud og hans væsen, om hans kærlighed, magt og vilje til at knytte sig til os mennesker. Med andre ord: barnet født julenat, svøbt og lagt i en krybbe fortæller om Guds vilje til at knytte himmel og hø sammen.

Et modtegn

Barnet, svøbt og liggende i en krybbe er tegnet på Guds kærlighed og nåde. Og samtidig står det så tydeligt frem som et modtegn i verden, som et modbillede til meget af den måde, hvorpå vi selv dømmes på og lever i verden.

Hvis sandheden, magten, kærligheden, håbet, ja livet møder os i barnet, født julenat, så er der meget af det, vi selv regner for stort, rigt og betydningsfuldt, som falder til jorden.

De usle forhold, som barnet blev født i – forældrene havde end ikke en seng til det nyfødte barn, men måtte lægge det i dyrenes fodertrug - det almindelige hverdagsliv, de jævne forhold i Palæstina, som barnet fødtes ind i og voksede op i - den vrede, som barnet siden som voksen skulle vække i sine omgivelser med sine ord og handlinger – og den skuffelse og forargelse, Jesu henrettelse og død på korset siden skulle rejse – det alt sammen viser kristentroens kerne som et modtegn til al vores egen visdom og styrke.

Vi finder det umiddelbart lettere at søge hen mod stærkere tegn og en anden visdom, båret af en større logisk klarhed og af en anden mere rationel orden. Det er, sagt ligeud, altid lettere at lade sig overbevise af synlig magt og penge. Og det ligger mere lige for, selvoptaget at knytte til ved spørgsmål om ens egen udvikling, om hvad, er ens ret, og hvad, har jeg fortjent.

Men det kan vi på en anden side ikke kun leve af.

Apostlen Paulus har ret, når han om kærligheden skriver, at om end vi har nok så megen kundskab, kender nok så mange hemmeligheder, har nok så megen indflydelse og magt og nok så megen rigdom, men ikke har kærlighed, så gavner det os intet. (1 Kor 13). Det er sandt!

Og barnet født julenat. Barnet, svøbt og lagt i en krybbe, er Guds kærlighedstegn i verden, som modsiger det selvoptagne i os - ja det er Guds modtegn i verden mod alt det destruktive og ødelæggende i vores liv og fællesskab med hinanden.

Barnet, svøbt og liggende i krybbe modsiger alle de falske præmisser vi opstiller i vores egen bedømmelse af andre og af alt i verden. Juleevangeliet gør op med tanken om, at det synligt magtfulde altid har ret. Det, som bærer vores liv, er ikke nødvendigvis det prangende, det stærke og det, som synligt giver sig ud for at være meget. Sandheden ligger julenat svøbt ind i et klæde, ja han ligger i et dyretrug.

..

Sandheden er, at livet møder os julenat i et lille barns øjne. Her møder vi himlens dybder og her står livets gåde tydelig og klar. Her møder vi et levende håb, lige foran vores øjne.

Gud, væk modet i os

og lad os forstå,

at vi får den største glæde at se i det barn, som fødtes julenat.

Giv os øjne til at se

og øre til at sanse og forstå,

at vi står midt i din velsignelse.

I Jesu navn

Amen